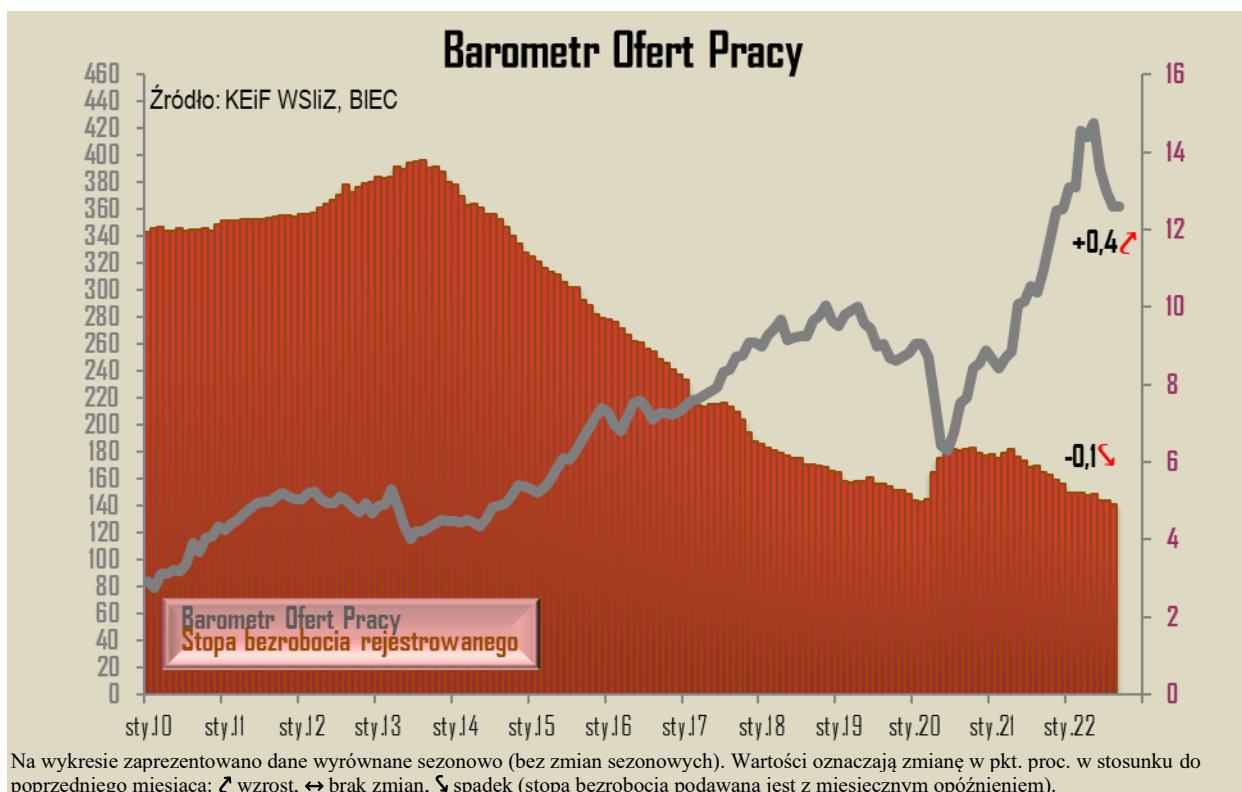

Robert Pater i Herman Cherniaiev

Drobna korekta negatywnych tendencji

Wartości wskaźnika:

Wrzesień 2022: 362,2 pkt.

Sierpień 2022: 361,8 pkt.

Barometr Ofert Pracy, przygotowywany przez Katedrę Ekonomii i Finansów WSliZ w Rzeszowie oraz Biuro Inwestycji i Cykli Ekonomicznych, wskazujący na zmiany liczby publikowanych w Internecie ogłoszeń o zatrudnieniu, we wrześniu przyjął wartość zbliżoną do tej przed miesiącem. Od czerwca br. na rynku wakatów panują głównie negatywne nastroje, ostatni kwartał zaczyna się zaś od drobnej korekty spadków. W porównaniu majowego szczytu, liczba ofert pracy jest obecnie mniejsza o 15%.

Spowolnienie na rynku pracy ma charakter ogólnoswiatowy, obserwowany nie tylko w Polsce, lecz także w innych rozwiniętych gospodarkach, w tym m. in. w Stanach Zjednoczonych. Wysokie stopy procentowe, ciągle rosnąca inflacja oraz zbliżający się okres zimowy wraz z rekordowo wysokimi cenami surowców energetycznych i innymi ograniczeniami działalności gospodarczej oddziałują w kierunku spadku kreacji nowych miejsc pracy, choć pracodawcy mogą jeszcze obecnie uzupełniać wcześniejsze niedobory pracowników na wybranych stanowiskach pracy.

Choć ogólnie na stronach portali rekrutacyjnych jest jeszcze więcej ofert pracy niż przed rokiem, to przewaga ta szybko topnieje. W niektórych kategoriach liczba wakatów już znajduje się na poziomie niższym niż w analogicznym okresie sprzed roku. W poprzednich okresach dekoniunktury było to zwiastunem dalszego spadku, w tym m. in. redukcji liczby wakatów oraz poziomu zatrudnienia.

W okresach poprzedniej dekonjunktury relatywnie gorszą sytuację obserwowano w zawodach wymagających wykształcenia w naukach społecznych i usługach. Pozostałe szerokie grupy zawodów radziły sobie z ówczesną recesją nieco lepiej. Obecnie coraz szybciej pogarsza się sytuacja w usługach.

Stopa bezrobocia rejestrowanego, po wyłączeniu bezrobotnych, biorących udział wyłącznie w pracach o charakterze sezonowym, w samym sierpniu spadła o 0,1 punktu proc. w porównaniu do miesiąca ubiegłego i znalazła się na rekordowo niskim poziomie 4,9%.

We wrześniu nieznaczny wzrost liczby ogłoszeń o pracy wystąpił głównie w woj. o relatywnie wysokiej stopie bezrobocia, podczas gdy w woj. o relatywnie niskiej stopie bezrobocia liczba wakatów spadła. Relatywnie największy wzrost wystąpił w woj. podkarpackim, warmińsko-mazurskim oraz lubelskim. Mniej niż przed miesiącem wakatów ukazało się głównie w woj. zachodniopomorskim, wielkopolskim oraz łódzkim.

Na poziomie szerokich grup zawodowych w samym wrześniu nieco więcej niż przed miesiącem ogłoszeń o pracy pojawiło się jedynie dla przedstawicieli zawodów wymagających wykształcenia w naukach ścisłych. Wobec obserwowanych negatywnych tendencji jest to jedynie drobna korekta. Bez istotnych zmian pozostała sytuacja w zawodach fizycznych. W zawodach wymagających wykształcenia w naukach społecznych i usługowych obserwowano spadki wobec miesiąca ubiegłego, przy czym większe – w zawodach usługowych.

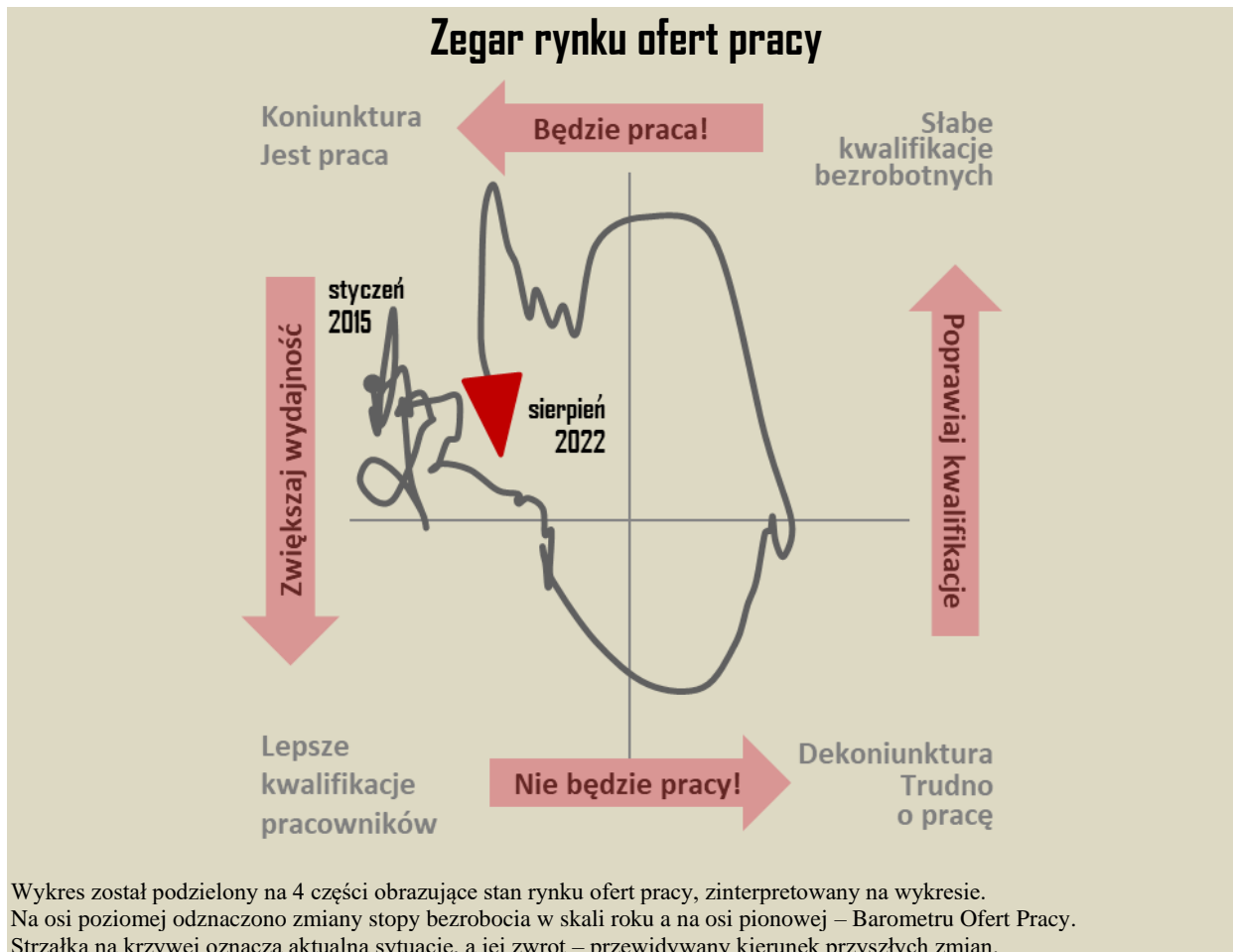
W końcu pierwszej połowy br. rynek pracy jako ostatni z głównych składowych polskiej gospodarki nie wytrzymał nacisku pogorszającej się koniunktury gospodarczej zarówno krajowej, jak i międzynarodowej. W trzecim kwartale br. obserwowaliśmy wyraźny spadek liczby ogłoszeń o pracy. Choć spowolnienie na rynku wakatów przyjęło charakter powszechny, lepsza sytuacja występuje w przypadku pracowników fizycznych, dla których liczba ofert pracy, pomimo tegorocznego spadku, jest jeszcze wyraźnie wyższa niż przed rokiem. Wyraźnie gorsza sytuacja panuje w zawodach usługowych, dla których liczba ukazujących się w Internecie ofert pracy spadała szybciej i jest obecnie zbliżona do wartości obserwowanej w analogicznym okresie roku ubiegłego.

Należy również zwrócić uwagę na ten fakt, iż w przekroju poszczególnych kategorii ofert pracy coraz częściej pojawiają się te, w których występuje redukcja liczby wakatów w skali roku, a w niektórych kategoriach ofert redukcja ta trwa już od kilku miesięcy. We wrześniu przybyło trzy kategorie, w których liczba ofert spadła poniżej ubiegłorocznego pułapu.

Wśród zawodów wymagających wykształcenia w **naukach społecznych i prawnych** obserwowano najbardziej zróżnicowaną sytuację. Znalazły się zarówno kategorie, w których spadek jest łagodny, jak i takie, które weszły już w ostrą fazę redukcji. Do tej pierwszej grupy zaliczamy zawody ekonomiczne, biurowe, dot. zasobów ludzkich oraz działy przedsiębiorstw związane z zaopatrzeniem. Działy zasobów ludzkich i zaopatrzenia borykają się z wyzwaniem związanym z napływem pracowników z Ukrainy oraz niedoborem niektórych surowców, co może przyczynić się do większego zapotrzebowania na pracowników. W drugiej grupie znalazły się zawody związane z reklamą, grafiką, bezpośrednią obsługą klienta oraz nieruchomościami. W tych zawodach wakatów jest już mniej niż przed rokiem. Spośród możliwych przyczyn zarówno przeszłych, jak i przyszłych spadków wyróżniamy głównie czynniki koniunkturalne: wysokie stopy procentowe oddziałujące negatywnie m. in. na rynek nieruchomości oraz ograniczenie wydatków na dobra trwałego użytku.

W grupie zawodów wymagających wykształcenia w **naukach ścisłych lub inżynierskich** wszędzie obserwujemy spadki. Największe z nich, które spowodowały, że obecna liczba ofert pracy jest poniżej tej sprzed roku, notujemy w trzech kategoriach: działach badań i rozwoju, *e-commerce* oraz branży budowlanej. W pierwszych dwóch kategoriach redukcja liczby wakatów jest szczególnie ostra i trwa od kilku miesięcy. Spadek, ale do poziomu wyższego niż przed rokiem obserwujemy w zawodach związanych z BHP, ochroną środowiska oraz inżynierskich. Na wyróżnienie w pozytywnym świetle zasługuje teleinformatyczna administracja, w której spadek jest najmniejszy.

W zawodach **usługowych** najgorszą sytuację notujemy w branży turystycznej (dłuższe spadki) oraz szeroko pojętej logistyce. Za główną przyczynę spadków w turystyce uważamy ograniczenie wydatków na rozrywkę, co jest typowe w okresie dekoniunktury. Zaś spadki w logistyce mogą być spowodowane wysokimi kosztami surowców energetycznych, w tym paliw. Na wyróżnienie zasługuje branża edukacyjna, w której spowolnienie występuje, ale jest łagodniejsze.

Kolejne wyniki Barometru Ofert Pracy, zawierające dane z października ukażą się 15 listopada 2022 roku (wtorek) o godz. 9.00.

Barometr Ofert Pracy powstaje na podstawie ogłaszanych w Internecie ofert pracy przy współpracy Katedry Ekonomii i Finansów Wyższej Szkoły Informatyki i Zarządzania w Rzeszowie oraz Biura Inwestycji i Cykli Ekonomicznych. Dane na temat ofert zbierane są każdego miesiąca. Następnie pozbawiane są czynnika sezonowego, co zapewnia ich porównywalność pomiędzy poszczególnymi porami roku, jak i wyłącza wpływ zmian ogłoszeń sezonowych, a więc części ofert dotyczących pracy tymczasowej. Barometr podawany jest w formie indeksu w pkt. proc. Wskazuje na zmiany zapotrzebowania na nowych pracowników. W zestawieniu ze zmianami bezrobocia mówi o tym, w jakiej fazie znajduje się rynek ofert pracy. Zazwyczaj posiada właściwości wyprzedzające w stosunku do zmian zatrudnienia i bezrobocia. Jednak równie ciekawą interpretację ma nietypowe zachowanie w stosunku do innych wskaźników rynku pracy. Może wtedy wskazywać na zmiany strukturalne, zachodzące na rynku pracy. Przykładem takich zmian były lata 2002 i 2009, kiedy Barometr wzrastał wraz ze wzrostem bezrobocia, wskazując na rosnące niedopasowanie kwalifikacji poszukujących zatrudnienia do potrzeb pracodawców, które przyczyniło się do utrzymywania się stopy bezrobocia na wysokim poziomie. Przeciwnie tendencje – spadek Barometru wraz ze spadkiem stopy bezrobocia obserwujemy w 2022 r., co może być zwiastunem nadchodzącej recesji.